

Силабус освітнього компоненту

Адвокатура та адвокатська діяльність

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітньо-професійна програма – Право

Рік навчання: 2024, **Семестр:** 7

Кількість кредитів: денна ф/н - 3, заочна ф/н - 3

Обсяг годин: денна ф/н - 90, заочна ф/н - 90

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль – залік

Форма проведення занять – лекції, семінарські заняття

Назва освітнього компоненту	<u>Адвокатура та адвокатська діяльність</u> <u>Advocacy and Legal Practice</u>
Викладач	Романюк Андрій Богданович , в.о. завідувача кафедри цивільного та господарського права і процесу Івано-Франківського навчально-наукового юридичного інституту НУ «ОЮА» кандидат юридичних наук, доцент Івано-Франківськ, вул. Максимовича, 13 каб. 215
Контактний тел.	+380503738442
E-mail:	andr.romanyuk@gmail.com
Консультації викладача	Вт., ср. 14.00-16.00

1. Коротка анотація до курсу:

Професія адвоката є однією з найбільш різносторонніх юридичних професій з огляду на види діяльності, якими адвокат займається. Коло професійних інтересів адвоката охоплює собою всі види матеріальних правовідносин, у межах яких між їх суб'єктами можуть виникати спори, а також всі види судочинства, де ці спори можуть розглядатися. Такий багатосторонній характер діяльності адвокатів вимагає серйозної його базової підготовки як спеціаліста-юриста. Крім того, представники інших юридичних професій – судді, прокурори, слідчі, юрисконсульти, нотаріуси – за родом своєї діяльності регулярно зустрічаються з діяльністю адвокатів, що вимагає від них знання особливостей правового регулювання організації та діяльності адвокатури в Україні, правового статусу адвоката.

Таким чином, вивчення у вищих навчальних закладах курсу «Адвокатури України» має значне практичне значення і є обов'язковим етапом підготовки фахівця у галузі права, незалежно від того, чи пов'язує студент своє майбутнє з адвокатською діяльністю.

Предметом вивчення навчальної дисципліни курс історії, організації та функціонування адвокатури, в якому розглядаються основні положення про адвокатуру України: походження, призначення та історичний генезис адвокатури в ході розвитку людського суспільства, поняття, завдання і принципи організації адвокатури в Україні, правовий статус адвокатів, гарантії їх діяльності, особливості надання правової допомоги адвокатами у кримінальних, цивільних, адміністративних та господарських справах, консультування фізичних і юридичних осіб, етичні вимоги до професійної адвокатської діяльності.

2. Формат курсу: Очний та/або змішаний.

3. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни:

Інтегральні компетентності: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності..

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним

ЗК9. Здатність працювати в команді

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних та національно-патріотичних міркувань (мотивів).

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.

СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

СК5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК14. Здатність до консультивання з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації

СК15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

СК17. Здатність виділяти юридично значимі факти у різних правових ситуаціях.

СК18. Здатність розробляти проєкти процесуальних документів у різних видах провадження, акти правозастосування, договори тощо

4. Програмні результати навчання:

ПРН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН 7. Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

ПРН 10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої технології.

ПРН 11. Мати базові навички риторики.

ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.

ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ПРН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.

ПРН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН 16. Використовувати комп'ютерні програми, необхідні у правничій діяльності.

ПРН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

ПРН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

ПРН 21. Готувати проєкти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

ПРН 23. Використовувати психологічні прийоми та методи під час вирішення конкретних правових ситуацій.

ПРН 24. Застосовувати практичні навички в розв'язанні проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин	Загальна кількість годин
-------------	--------------------------	--------------------------

	(ДФ)	(ЗФ)
лекції	14	10
семінарські заняття	16	6
індивідуальна робота	10	10
самостійна робота	50	64
всього	90	90

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання – доступ до мережі Internet за умови змішаного формату курсу, конспект лекцій, система мультимедійних презентацій та засоби інтерактивного навчання, мультимедійне забезпечення в порталі ZOOM.

7. Зміст освітнього компонента:

Лекційні заняття			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Організаційно-правові засади діяльності адвокатури України	2	2
Тема 2.	Правовий статус адвоката в Україні	2	2
Тема 3.	Адвокатське самоврядування в Україні	2	2
Тема 4.	Історія адвокатури України	2	
Тема 5.	Загальні особливості участі адвоката в кримінальному судочинстві	2	2
Тема 6.	Особливості участі адвоката у цивільному судочинстві	2	2
Тема 7.	Участь адвоката у господарському, адміністративному процесах та при розгляді справ про адміністративні правопорушення		
Тема 8.	Консультаційна робота адвоката та інші види діяльності адвокатів		
Тема 9.	Основи адвокатської етики	2	
Тема 10.	Адвокатура зарубіжних країн		

Семінарські, практичні заняття			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Організаційно-правові засади діяльності адвокатури України	2	2
Тема 2.	Правовий статус адвоката в Україні	4	2
Тема 3.	Адвокатське самоврядування в Україні	2	
Тема 4.	Історія адвокатури України		
Тема 5.	Загальні особливості участі адвоката в кримінальному судочинстві	2	2
Тема 6.	Особливості участі адвоката у цивільному судочинстві		
Тема 7.	Участь адвоката у господарському, адміністративному процесах та при розгляді справ про адміністративні правопорушення	2	

Тема 8.	Консультаційна робота адвоката та інші види діяльності адвокатів		
Тема 9.	Основи адвокатської етики	2	
Тема 10.	Адвокатура зарубіжних країн	2	

Самостійна робота		
Опис змісту навчання (наприклад, теми або види навчальної активності)	ДФ год.	ЗФ год.
Підготовка до навчальних занять	20	14
Підготовка до контрольних заходів	16	30
Написання рефератів, есе, статей та тез	14	20

Індивідуальні завдання		
Опис змісту індивідуального завдання	ДФ год.	ЗФ год.
Підготовка проекту договору про надання правничої допомоги, звіту про виконані роботи (надані послуги), проектів процесуальних документів, підготовка пакету документів, необхідного для державної реєстрації адвокатського бюро чи об'єднання, отримання навиків формування адвокатського досьє та інші практичні завдання у межах питань, що розглядаються на лекційних та практичних заняттях.	10	10

8. Система оцінювання

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

9.Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЕКТС	Значення оцінки ЕКТС	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен	Залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; засвідчив уміння критично оцінювати варіантні підходи щодо сутності норм та уявлень; оволодів навиками аналізувати, моделювати та адекватно оцінювати ситуацію; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних спеціалістів в даній галузі; матеріал викладає логічно, послідовно та переконливо; самостійно розкриває власні обдарування і нахили	відмінно	Зараховано
82-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	добре	

74-81	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		
64-73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	задовільно	
60-63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	незадовільно	Не зараховано
0-34	F	Незадовільний з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		

10. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (половина балів з максимально можливих). Перескладання модулів відбувається із дозволу Директора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: визначається Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положенням «Про дотримання академічної доброчесності в Івано-Франківському навчально-науковому юридичному інституті НУ «ОЮА» ». Дотримання академічної доброчесності передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Вимоги до семінарських	Семінарські заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, проведення дискусій з основних проблем і
-------------------------------	--

занять	питань, які розглядаються на семінарському занятті. Робота на семінарському занятті передбачає усне та письмове опитування.
Вимоги до індивідуальної роботи	При написанні проектів процесуальних документів з навчальної дисципліни «Адвокатура та адвокатська діяльність» студенти повинні не лише здійснити опрацювання нормативного матеріалу, але й ознайомитись з практикою правозастосування і опрацювати її
Вимоги до самостійної роботи	Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань, написанні рефератів, есе, тез та статей. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.
Умови підсумкового контролю	Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю, екзамену

11. Рекомендована література

11.1. Основна:

1. Адвокатура в рішеннях українських судів : Бібліотека адвоката / [за заг. ред. С.Ф.Сафулька.] – К.: Видавничий дім «Ін Юре», 2008. – 240 с.
2. Адвокатура України : [навчальний посібник] / Погорецький М. А., Яновська О. Г. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 368 с.
3. Аракелян М. Р. Правозахисна діяльність адвокатури: теоретико-правовий ракурс : монографія / М. Р. Аракелян ; НУ "ОЮА", рец.: Н. М. Бакаянова, С. В. Бобровник, Л. І. Заморська. - Одеса : Фенікс, 2018. - 384 с.
4. Довідник майбутнього адвоката: Науково-практична та навчальна література / [Варфоломеева Т. В., Мироненко Н. М., Ромовська З. В. та ін.] – К.: Видавництво "Прецедент", 2012. – 1152 с.
5. Зейкан Я.П. Захист у кримінальній справі / Я.П. Зейкан. – К.:КНТ, 2006. – 600 с.
6. Зейкан Я.П. Захист у цивільній справі: [науково-практичний коментар] / Я.П. Зейкан – К.: КНТ, 2007 – 488 с.
7. Історія адвокатури. Правове становище адвокатури та адвокатська діяльність. Правила адвокатської етики. [посібник]: Науково-практична та навчальна література. – К.: Видавництво "Прецедент", 2008. – 216 с.
8. Кваліфікаційний іспит адвоката: доступ до майбутньої професії. Письмовий іспит : Навчальний посібник / Кучинська О.П., Яновська О.Г., Крукевич О.М. – К.: Алерта, 2017 р. – 172 с.
9. Кваліфікаційний іспит адвоката: доступ до майбутньої професії. Усний іспит : Навчальний посібник / Кучинська О.П., Яновська О.Г., Крукевич О.М. – К.: Алерта, 2017 р. – 862 с.
10. Макарчук В.С. Історія світової та вітчизняної адвокатури : навч. посібник. 2-ге вид., випр. і доп. Львів, 2018. 308 с.
11. Молдован А.В. Адвокатура України : Навчальний посібник. / А.В. Молдован, Т.М. Тилик. – К.: Алерта, 2013. – 256 с.
12. Організація адвокатури та адвокатська діяльність : навч. посіб. для підгот. до комплекс. іспиту / [Т. Б. Вільчик, І. В. Назаров, О. М. Овчаренко та ін.]. – Харків : Право, 2021. – 448 с.
13. Святоцький О. Адвокатура України: [навч. посіб. для студентів юрид. вищих навч. зал. і фак-ів.] / О. Святоцький, М.Михеєнко. – К.: Ін Юре. – 1997. – 224 с.
14. Фіолевський Д.П. Адвокатура : Підручник. К. Право, 2017. – 624 с.
15. Фіолевський Д.П. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» : Науково-практичний коментар. / Д.П. Фіолевський. – К.: Алерта, 2013. – 368 с.

Нормативні акти:

1. Загальна Декларація прав людини // Міжнародна хартія прав людини. [зб. документів.] – К.: Наукова думка, 1991. – 52 с.
2. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text.
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) (Європейська конвенція з прав людини) від 04 листопада 1950 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.
4. Основні положення про роль адвокатів (прийняті VIII Конгресом ООН по запобіганню злочинам у серпні 1990 р.). [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_835
5. Конституція України від 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
6. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Солдатова Геннадія Івановича щодо офіційного тлумачення положень статті 59 Конституції України, статті 44 Кримінально-процесуального кодексу України, статей 268, 271 Кодексу України про адміністративні правопорушення (справа про право вільного вибору захисника). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v013p710-00#Text>
7. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Голованя Ігоря Володимировича щодо офіційного тлумачення положень статті 59 Конституції України (справа про право на правову допомогу). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v023p710-09#Text>.
8. Господарський процесуальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>.
9. Кодекс адміністративного судочинства України. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>.
10. Кодекс України про адміністративні правопорушення. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10>.
11. Кримінальний процесуальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
12. Цивільний процесуальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
13. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 р. № 5076-VI. [Електронний ресурс] – URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1146.1358.0>.
14. Про адвокатуру: Закон України від 19 грудня 1992 року № 2887-XII. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2887-12#Text>.
15. Про безоплатну правничу допомогу : Закон України від 02.06.2011 № 3460-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text>
16. Про попереднє ув'язнення: Закон України від 30.06.1993 № 3352-XII. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3352-12#Text>.
17. Положення про адвокатуру УРСР. Затверджене Законом УРСР від 31.11.1980 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1980. – № 46. – ст. 898.
18. Про деякі заходи щодо підвищення рівня адвокатури : Указ Президента України від 30.09.1999р. № 1240/99. // Офіційний вісник України. – 1999. – № 39.
19. Питання оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правничу допомогу: постанова Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 р. № 465 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/465-2014-p#Text>.
20. Положення про Вищу ревізійну комісію адвокатури. Затверджено звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09.06.2017 р. URL:

- https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/pologennya/2017-06-09-polozhennya-vrk-2017_597060da17fbc.pdf.
21. Положення про організацію та порядок проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю. Затверджено рішенням Ради адвокатів України № 80 від 01 червня 2018 року. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/pologennya/2018-06-01-polozhennya_5b6071845e750.pdf.
 22. Положення про помічника адвоката. Затверджене Рішенням Ради адвокатів України № 113 від 25 вересня 2015 року. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/pologennya/2024-12-13-polozhennya-90_677ba8a974b7f.pdf.
 23. Положення про Раду адвокатів України. Затверджено Установчим з'їздом адвокатів України 17.11.2012 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/pologennya/2014.04.26-27-pologennya-pro-rau-pazy.pdf>
 24. Порядок ведення єдиного реєстру адвокатів України : Затверджено рішенням Ради адвокатів України №26 від 17 грудня 2012 року. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/poryadki/2021-07-03-poryadki-50_60f5371428bd0.pdf.
 25. Порядок допуску до складання кваліфікаційного іспиту, порядок складання кваліфікаційного іспиту та методика оцінювання результатів складання кваліфікаційного іспиту для набуття права на заняття адвокатською діяльністю в Україні. Затверджений рішенням Ради адвокатів України №154 від 01 червня 2013 року. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/poryadki/2024-06-07-poryadki-23_668d2e1b36603.pdf.
 26. Правила адвокатської етики. Затверджені Установчим З'їздом адвокатів України 17.12.2012 р. : [Електронний документ]. – Режим доступу до документа: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001891-17#Text>
 27. Програма складання кваліфікаційного іспиту. Затверджена рішенням Ради адвокатів України від 21 вересня 2019 року № 113. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/programi/2019-09-21-programi-113_5dad5355b8c5.pdf
 28. Регламент кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури регіону. Затверджений рішенням Ради адвокатів України від 17 грудня 2013 року № 268. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/reglamenti/2024-11-22-reglamenti-85_6751bdda5feed.pdf.
 29. Регламент Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури (нова редакція). Затверджено рішенням Ради адвокатів України від 13 грудня 2024 року № 87. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/reglamenti/2024-12-13-reglamenti-87_6777e9a204287.pdf.
 30. Про затвердження роз'яснення щодо можливості укладення трудового договору з особою, яка отримала диплом бакалавра як з помічником адвоката : Рішення Ради адвокатів України № 12 від 04.07.2015 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/rishennya/2015.07.04-rishennya-12.pdf>.
 31. Про затвердження роз'яснення щодо наявності або відсутності конфлікту інтересів під час здійснення адвокатом захисту клієнта : Рішення Ради адвокатів України № 7 від 04.07.2015 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/rishennya/2015.07.04-rishennya-7.pdf>.

Підручники, посібники, наукові праці:

11.2. Допоміжна:

1. Адвокатура в умовах сучасних змін : зб. матеріалів IV Міжнар. наук.-практ. конф. 20 жовт. 2023 р. / "Львівська політехніка", національний університет, "Адвокатура в умовах сучасних змін", міжнародна науково-практична конференція. - Львів : Растр-7, 2023. - 234 с.
2. Адвокатура України: сучасний стан та перспективи розвитку : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (14 грудня 2023 р.) / редкол. : Т. В. Вільчик та ін. – Харків : НЮУ імені Ярослава Мудрого, 2024. – 276 с. – Електронне наукове видання. <https://nauka.nlu.edu.ua/nauka/vnd/zbirnyky-naukovyh-konferenczij/>
3. Бандурка С.С. Адвокатура: історія становлення. Право.ua. 2021. № 4. С. 14–20. URL: https://pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/2021/12/14-_Bandurka_SS.pdf.
4. Білоус І.В. „Союз Українських Адвокатів” у боротьбі за права української мови у Східній Галичині (20-30 роки ХХ ст.). *Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки*. Випуск 19. – К.: Ін-т держави і права ім. В.Корецького НАН України, 2003. – С.130-133.
5. Білоус К. Сутність адвокатської етики як необхідної умови здійснення адвокатом своєї діяльності. *Юридичний журнал*. – 2010. – № 7.
6. Бірюкова А.М. Адвокатура України в умовах глобалізації : монографія. Київ : Правова єдність : Алерта, 2018. 423 с.
7. Борисенко С. Утворення професійної адвокатури в Литовсько-Руській державі // *Праці Комісії для вивчення історії західноруського і українського права*. – К., 1927. – Вип. 3. – С. 83–149.
8. Вільчик Т.Б. Конституційне право на правову допомогу адвоката у країнах Європейського Союзу та в Україні : монографія. Харків: Право, 2015. – 400 с.
9. Гловацький І.Ю. Адвокатура зарубіжних країн: Англія. Німеччина. Франція : [навч.-практ. посібник]. К. :Атіка, 2007. – 588 с.
10. Гловацький І. Особливості розвитку інституту адвокатури на землях Східної Галичини і Буковини. *Вісник Львівського університету*. Серія юридична. Випуск 38. Львів, 2003. С.119–127.
11. Гловацький І.Ю. Українські адвокати у політичних судових процесах у Східній Галичині (1921-1939 рр.) / І.Ю. Гловацький – Львів: Тріада Плюс, 2003. – 346 с.
12. Головань І. До питання про поняття адвокатської діяльності. *Адвокат*. 2012. № 1 (136). С. 12-15.
13. Гончаренко С. В. Проблеми надання безоплатної правової допомоги. Короткий огляд новітніх тенденцій. *Адвокат*. 2011. №11 (134). С. 12-16.
14. Гутаріна К.В. Роль правника в демократичному суспільстві: Правила професійної етики адвоката в США та Україні / К.В. Гутаріна // *Адвокат*. 1999. № 3. С. 31-32.
15. Джафарова М.В. Представництво у адміністративному судочинстві України [Електронний ресурс] / М.В. Джафарова // *Форум права*. 2010. № 2. С. 115–120. – URL.: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2010-2/10dmvacu.pdf>
16. Дроздов О.М. До питання про процесуальне становище захисника свідка / О.М. Дроздов // *Адвокат*. – 2010. – № 6 (117). – С. 24–28.
17. Домбровський С.Ф. Організація правової роботи та юридичного обслуговування підприємств, установ та організацій: [навч. пос. для студентів навчальних зал. та фак-ів] Харків: Консум, 2005. – 396 с.
18. Костромов О.В. Адвокатська етика та професійна відповідальність у США. *Держава і право: Щоріч. наук. пр. мол. вчен*. К., 1997. Вип. 1. С. 75-80.
19. Кульчицький В. Суд, прокуратура та адвокатура в складі Австро-Угорщини. *Науковий вісник Чернівецького університету*. Випуск 125. Серія: Правознавство,

2001. С.22–25.
20. Никифорак М.В. Адвокатура на Буковині в період її перебування у складі Австрії. *Українське право*. – 2004. – №1. – С.76–83.
21. Попелюшко В.О. Виникнення та інституційне становлення адвокатури Франції / В.О. Попелюшко // *Адвокат*. 2011. № 1 (124). – С. 9-13.
22. Право на захист в судовій практиці Верховного Суду. НІССУ 10 червня 2024 року. URL:
https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/Pravo_na_zahist_Yanovska.pdf.
23. Руденко М. В. Організаційні форми адвокатської діяльності у країнах Європи (Німеччина, Швеція, Австрія) / М. В. Руденко // *Форум права*. – 2016. – № 2. – С. 168–174 [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/FP_index.htm_2016_2_27.pdf.
24. Сінельнік Р.В. Захисник у провадженні у справах про адміністративні правопорушення: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 “Теорія управління; адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право” / Р.В. Сінельнік – Х., 2008. – 21 с.
25. Скрябін О.М. Юридичні та психологічні аспекти надання адвокатом консультацій та роз’яснень з юридичних питань / О.М. Скрябін // *Тези доповідей всеукр. наук.-практ. конф.: [Актуальні проблеми публічного та приватного права], (Запоріжжя, 18-19 березня 2011 року)* – Запоріжжя, 2011. – С.30–31.
26. Фурса С. Адвокатура крізь призму національної правової доктрини. *Право України*. 2019. № 12. С. 16–41.
27. Шандула О.О. Виникнення та розвиток безоплатної правової допомоги в Україні. *Форум права*. 2021. № 5. С. 56–64.
28. Ямковий В.І. Проблемні питання участі адвоката як процесуального представника в господарському суді [Електронний ресурс] / В.І. Ямковий // *Форум права*. – 2010. – № 3. – С. 466–472. – Режим доступу до журн.: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2010-3/10jvibgc.pdf>

11.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:

www.rada.gov.ua – Верховна Рада України
www.ombudsman.kiev.ua – Уповноважений Верховної Ради з прав людини
www.kmu.gov.ua – Кабінет Міністрів України
www.minjust.gov.ua - Міністерство юстиції України
www.scourt.gov.ua – Верховний Суд
www.ccu.gov.ua - Конституційний Суд України
[https://www.gr.gov.ua](http://www.gr.gov.ua) – Офіс Генерального прокурора
[https://unba.org.ua](http://unba.org.ua) - Національна асоціація адвокатів України
[https://legalaid.gov.ua](http://legalaid.gov.ua) - Координаційний центр з надання правничої допомоги
www.niss.gov.ua – Національний інститут стратегічних досліджень
<http://parlament.org.ua/> - Лабораторія законодавчих ініціатив
<http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського
[https://pravo.ua/subscription/](http://pravo.ua/subscription/) - видавництво «Юридична практика» (Журнали «Український адвокат», «Український адвокат», газета «Юридична практика»)

Доцент кафедри цивільного та господарського права і процесу

Андрій РОМАНЮК